

ANNA ASANI*

MIEJSCE I ZNACZENIE TERENÓW ZIELENI MIEJSKIEJ

Słowa kluczowe: tereny zieleni, zieleń miejska, rola zieleni w miastach*S t r e s z c z e n i e*

W referacie podjęto próbę usystematyzowania pojęcia „tereny zieleni”. Przedstawiono charakterystykę miejskich terenów zielonych, jak również zestawiono ogólne zasady ich komponowania.

„Tereny zieleni”, to jedno z podstawowych pojęć stosowanych w dziedzinie architektury krajobrazu. Termin ten nie jest jednak jednoznaczny i całkowicie precyzyjny. Kwerenda literatury przedmiotu wskazuje na występowanie wielu definicji tego pojęcia. Tereny zieleni rozumiane są jako ogół terenów niezabudowanych i utożsamiane są z terenami otwartymi [Ptaszycka 1950; Czerwieńiec i Lewińska 2000], bądź jako tereny pokryte roślinnością o dominującej funkcji wypoczynkowej [Szumański i in. 1994; Siewniak i Mitkowska 1998]. Rozbieżności te wynikają przede wszystkim z odmiennych systemów klasyfikacji – terminu zieleni używa się dla określenia sposobu pokrycia terenu lub też dla sposobu jego użytkowania [Biegańska 1969].

Podobną sytuację, wskazującą niejednoznaczność w rozumieniu opisywanego pojęcia zaobserwować można w systemie prawa polskiego. Do dziś obowiązuje wiele aktów prawnych uchwalonych w ciągu ostatnich pięćdziesięciu lat. Odnajdujemy tu przepisy związane klasyfikacją, ochroną czy kształtowaniem „terenów zieleni”. Rozbieżności wykładni prawnej tego terminu dotyczą różnych dziedzin działalności człowieka, m.in.: budownictwa, zagospodarowania przestrzennego, geodezji, ochrony środowiska.

Rozważania na temat przemian wykładni pojęcia „tereny zieleni” można rozpocząć od wydanej w 1955 r. instrukcji Ministra Rolnictwa w sprawie zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów, zasad sporządzania wykazów gruntów oraz opłat za odrysy map, za odpisy i wyciągi z rejestrów i dokumentów stanowiących część operatu ewidencyjnego na obszarze gromad, osiedli i miast nie stanowiących powiatów. Według przepisów niniejszej instrukcji, tereny zieleni zaliczone zostały do terenów osiedlowych i podzielone na dwa rodzaje:

---

* Uniwersytet Zielonogórski; Instytut Inżynierii Środowiska; Zakład Hydrologii i Geologii Stosowanej

zielen publiczną zamkniętą i otwartą. W grupie terenów osiedlowych, oprócz terenów zieleni znalazły się także tereny budowlane (zabudowane i niezabudowane) oraz tak zwane inne tereny osiedlowe, do których zaliczono cmentarze i obiekty zabytkowe. Ogrody działkowe zakwalifikowano tu do grupy użytków rolnych [Gierdych 2000]. Nawiązując do wspomnianej Instrukcji Ministra Gospodarki Komunalnej z roku 1956 oraz wcześniejszej, z roku 1955 odczytujemy, że tereny zieleni zaliczane są do terenów osiedlowych wraz z terenami zabudowanymi, niezabudowanymi i innymi terenami osiedlowymi. Zgodnie z tą instrukcją dzielimy tereny zieleni na zielen publiczną otwartą i zamkniętą oraz systematyzujemy zielen wchodzącą w jej skład. Zgodnie z przyjętym podziałem do zieleni publicznej zaliczamy: parki, zieleńce i skwery, natomiast ogrody botaniczne, zoologiczne i tereny dydaktyczne wchodzą w skład zieleni publicznej zamkniętej. Jako tereny zieleni określa się także tereny sportowe – place gier i zabaw oraz boiska sportowe i plaże urządzone. Do tzw. innych terenów zielonych należy zaliczyć cmentarze, obiekty użytkowe, takie jak ruiny, grodziska, kurhany, a także grzebowiska zwierząt. Ogrody działkowe zgodnie z tą instrukcją należy zaliczyć do grupy użytków rolnych.

Nowszym aktem prawnym, dotyczącym klasyfikacji użytków gruntowych jest Zarządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej w sprawie ewidencji gruntów i budynków [1969]. Zmiany w nim zawarte dotyczą klasyfikacji użytków gruntowych, jak i przeznaczenia poszczególnych rodzajów użytkowania terenu. Tereny zieleni w dalszym ciągu zaliczane są do grupy terenów osiedlowych. W ich skład włączone zostały, zaliczane na mocy wcześniejszych aktów prawnych do tzw. innych terenów osiedlowych: cmentarze, obiekty zabytkowe i grzebowiska zwierząt. Na mocy tego zarządzenia jako tereny zieleni uznano:

- tereny zieleni o charakterze wypoczynkowym:
  - parki,
  - ośrodki wypoczynkowe,
  - ogrody dziecięce,
  - plaże urządzone,
  - zieleńce (do zieleńców zalicza się tu tereny towarzyszące placom i ulicom, węzłom komunikacyjnym w których funkcji dominuje wypoczynek; np. występują ławki, alejki i nie są niezbędne dla komunikacji);
- tereny zieleni o innym charakterze:
  - ogrody botaniczne,
  - ogrody zoologiczne;
- tereny pod obiektami zabytkowymi:
  - ruiny,
  - grodziska,

- kurhany;
- tereny sportu:
  - stadiony,
  - boiska sportowe,
  - skocznie narciarskie,
  - tory saneczkowe,
  - strzelnice sportowe;
- tereny zieleni ochronnej;
- cmentarze i grzebowiska zwierząt.

Zgodnie z zasadami planowania przestrzennego, posiłkując się innymi kryteriami, tereny zielone dzieli się na:
- formy o małej i średniej powierzchni (zieleńce – do 2 ha powierzchni):
  - zieleńce przydomowe,
  - zieleńce osiedlowe, międzyblokowe,
  - tereny zabaw dziecięcych,
  - skwery i rabaty reprezentacyjne (przed gmachami publicznymi, przy pomnikach itp.),
  - zieleń przydrożna:
    - pasy rozdzielające jezdnie,
    - pasy oddzielające jezdnię od traktu pieszego (ścieżki rowerowej),
    - nasadzenia izolowane (szczególnie drzewa);
- formy o dużej powierzchni (powyżej 2 ha powierzchni):
  - parki spacerowo-wypoczynkowe (zieleń międzyosiedlowa),
  - tereny sportowo-rekreacyjne,
  - cmentarze,
  - tereny uprawne,
  - ogródki działkowe,
  - ogrody szpitalne, klasztorne itp.,
  - ogrody dydaktyczne (ZOO, botaniczne, skanseny);
- lasy komunalne,
- zieleń krajobrazu otwartego (kilkanaście - kilkadziesiąt km²).

W oparciu o krążenie materii w systemie (cykle biogeochemiczne) zostały wyróżnione krajobrazowe jednostki podstawowe [Klimko 1988] zwane geokompleksami:
- o pochodzeniu naturalnym:
  - poziome geokompleksy pasywne (materia i energia zgromadzona w systemie > materii dostarczonej i eksportowanej),
  - poziome geokompleksy aktywne (materia i energia zgromadzona w systemie = materii dostarczonej i eksportowanej),

- pionowe geokompleksy aktywne (materia i energia zgromadzona w systemie < materii dostarczonej i eksportowanej);
- technologiczne:
  - geokompleksy pseudonaturalne (brak infrastruktury technicznej),
  - geokompleksy nieprzemysłowe (zdominowane przez infrastrukturę nieprzemysłową),
  - geokompleksy przemysłowe (roślinność nie odgrywa większej roli);
- hydrokompleksy (wody powierzchniowe).

Prawo krajowe nie tylko klasyfikuje tereny miejskie, lecz także określa sposoby ich użytkowania i ochrony. Zgodnie z zapisami w planach zagospodarowania przestrzennego dotyczącymi przeznaczenia terenu oraz poprzez określenie stref ochronnych w zasadach zagospodarowania terenów miejskich, zieleni w miastach objęta jest kontrolą. Przepisy Unii Europejskiej wykazują w opisywanej dziedzinie schematyzm. W piątym „Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska” zamieszczono punkt pt. „Poprawa warunków środowiska miejskiego”, w którym zwraca się szczególną uwagę na wpływ urbanizacji na środowisko. Normy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), które w przypadku wielu miast nie są respektowane dowodzą, że minimalna powierzchnia terenów zielonych na jednego mieszkańca aglomeracji miejskiej powinna wynosić 50 m² / mieszkańca. Za zarządzanie i administrację zielenią miejską odpowiedzialne są władze lokalne i regionalne. Komisja Europejska utworzyła ramowe wskazówki dotyczące zrównoważonego rozwoju miast, których założeniami jest:

- wzrost efektywności polityki dotyczącej rozwoju miast,
- zwiększenie efektywności polityki środowiskowej w miastach,
- zwrócenie większej uwagi na zrównoważony rozwój miast.

Kraje Europy Zachodniej coraz chętniej wdrażają programy rewitalizacji tj. przekształcenia terenów przemysłowych w formy zieleni, charakteryzującą się dużą wartością przyrodniczą.

Charakterystyka miejskich terenów zielonych

W 1997 roku nowelizacja ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U.94.49.196, zm. z dnia 29 października 1997r. Dz.U. 97.133.885 i z dnia 24 lipca 1998r. Dz.U. z dnia 17 sierpnia 1998r.) wprowadziła pojęcie „zieleni miejskiej”. Zgodnie z nią: *„przez zieleni miejską rozumie się zespoły roślinności znajdujące się na terenach przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego na cele wypoczynkowe, zdrowotne i estetyczne, w szczególności parki, zieleńce, zieleni na ulicach i placach, zieleni izolacyjną, pracownicze ogródki działkowe”*.

Pomimo wprowadzenia powyższego zapisu definicja ta, na co wskazuje Böhm (1999) była nieprecyzyjna, gdyż w planach zagospodarowania przestrzennego nie ma sformułowania kategorii użytkowych poszczególnych terenów zieleni, a przeznaczenia zieleni miejskiej na cele zdrowotne zawarte w ustawie zostało zdefiniowane niejednoznacznie. Tereny miejskie bowiem w swoim założeniu pełnią funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne – wpływają lub eliminują uciążliwości życia w miastach, kształtują układy urbanistyczne wprowadzając ład przestrzeni miast oraz nadają specyficzny i indywidualny charakter miastu.

Ustawa ta została jednak w całości uchylona. Obecnie obowiązującym aktem prawnym, w którym odnajdujemy bardziej precyzyjną definicję terenów zieleni jest ustawa z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. 04.95.880), gdzie w art. 5 pkt. 21 czytamy: „*tereny zieleni – to tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzyszącą ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowymi przemysłowym*”.

W rozdziale czwartym w/w ustawy przedstawiony został opis zasad ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Precyzuje on m.in. zadania i obowiązki rady gminy, na które ustawowo został nałożony obowiązek zakładania i utrzymywania w należytych stanie terenów zieleni i zadrzewień. Zgodnie z tą ustawą Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa ma obowiązek określić, w drodze rozporządzenia, warunki techniczno-przyrodnicze zakładania zadrzewień, sposoby ich ochrony oraz dobór gatunków i odmian drzew i krzewów dla poszczególnych rodzajów gleb, a także określi wskaźniki powierzchniowe tych zadrzewień, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony krajobrazu, różnorodności biologicznej, tworzenia korytarzy ekologicznych oraz potrzebą zapewnienia racjonalnej gospodarki rolnej.

Planowanie miejskich terenów zielonych nie jest jednak czynnością łatwą, podlega ogólnie formułowanym zasadom kompozycji [Greinert 2000], ujmując takie aspekty jak:

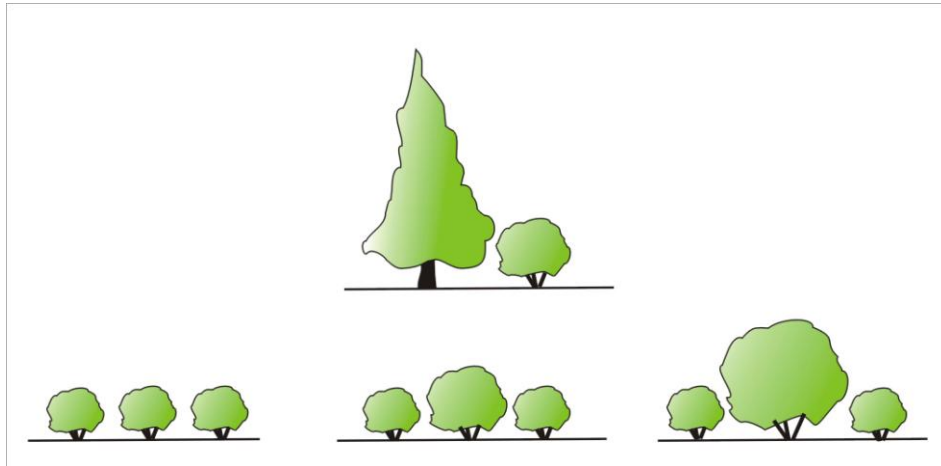
- jedność,
- zwartość kompozycji,
- równowaga,
- harmonia,
- dominacja,
- rytm,

– komunikacja.

Zasada kompozycji w miejskich terenach zieleni, formułowana m.in. przez Graversa (rys. 1) podlega zasadom:

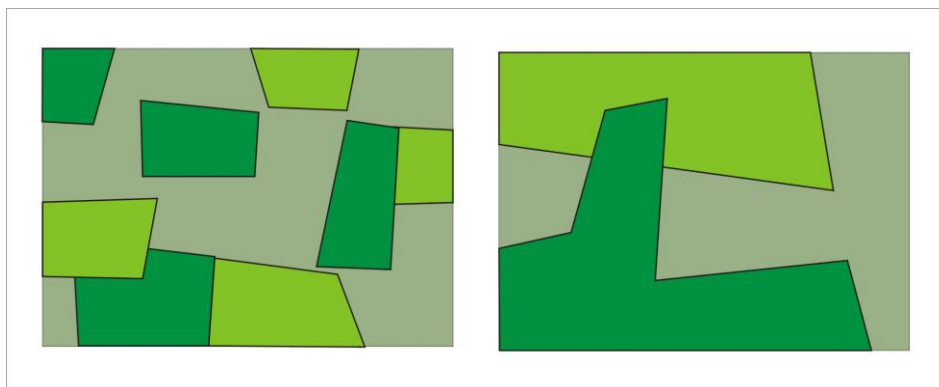
- powtórzeń (identyczne elementy),
- harmonii (elementy zbliżone),
- dysharmonii (elementy różne),

co dotyczy zarówno rozmieszczenia struktur ożywionych i nieożywionych.

Rys. 1. Ilustracja głównych zasad sformułowanych przez Gaversa, na przykładzie rozmieszczenia roślin o różnej wielkości i kształcie [Greinert 2000 za Root 1985]

To dobre zestawienie elementów pozwala opisać układ i ocenić trafność danego założenia. Właściwe rozmieszczenie roślin na danym terenie czyni miejsce atrakcyjnym. Realizacja koncepcji planistycznej, zgodnie z zasadami kompozycji (rys. 1, 2) pozwala wydobyć z pospolitego zieleńca dzieło sztuki ogrodowej. Prawidłowe a zarazem estetyczne planowanie terenów zielonych nie jest proste, należy uwzględnić tu nie tylko element estetyczny założenia, czasową perspektywę rozwoju zieleni, ale także i przede wszystkim elementy urbanistyczne terenu jak sieci napowietrzne, chodniki czy drogi. Ważnym czynnikiem, mającym bardzo duże znaczenie w planowanych przedsięwzięciach ogrodowych jest uwzględnienie roli światła.

Rys. 2. Układy kompozycyjne terenów zielonych, po prawej wizualnie lepszy układ z racji widocznej harmonii [Greinert 2000 za Root 1985]

Rola terenów zielonych w miastach

Zieleń jest coraz wyżej cenionym składnikiem terenów zurbanizowanych. Szukanie możliwości uzupełnienia zielenią terenów zabudowanych nie jest tylko modą, czy zabiegiem upiększającym naszego otoczenia. Znaczenie tego elementu strukturalnego współczesnego miasta jest widoczne w wielu płaszczyznach.

Do podstawowych, przyrodniczych zadań terenów zielonych należy produkcja tlenu i usuwanie dwutlenku węgla z otoczenia. Według licznych badań udowodniono, że jedno drzewo produkuje w ciągu doby tlen wystarczający dla kilku osób. Jedno duże drzewo jest w stanie przetworzyć tyle dwutlenku węgla, ile emitują dwa domy jednorodzinne. Zieleń miejska absorbuje zanieczyszczenia powietrza, neutralizuje zapachy i aromaty, co w szczególny sposób zauważalne jest porównując centra miast, pozbawione najczęściej zieleni z obszarami pozamiejskimi. Ponadto szerokie pasy zieleni izolacyjnej wokół zakładów przemysłowych i wzdłuż dróg przelotowych ograniczają rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń oraz poziom hałasu w mieście. Na podstawie raportu przeprowadzanych przez Europejską Agencję Ochrony Środowiska „Towards an urban agenda in European Union” stwierdza się, że 50-80% europejskich miast (o ponad 500 000 mieszkańców) nie spełnia standardów Unii Europejskiej w zakresie jakości powietrza.

W każdym z ujęć zestawiane są cechy użytkowe terenów, odnoszące się do przyjętej klasyfikacji [Giedrych 2000].

Przeciętnie na terenie miast występuje około 1000 gatunków roślin i średnio około 150-200 gatunków ptaków, 30-50 gatunków ssaków, a także bogaty świat bezkręgowców [Wood 1999]. W planowaniu systemów zieleni miejskiej bardzo

ważne jest stworzenie takiej bazy pokarmowej, która uwzględni rolę poszczególnych grup organizmów żywych. Jest to ściśle związane z jakością i ilością terenów zielonych w miastach. W niektórych miastach, jak np.: Hannover czy Bruksela zieleń miejska zajmuje ponad 20% powierzchni miasta, Rotterdam czy Madryt cechuje 5% udział tych terenów w miastach.

Aby zwiększyć ilość zieleni w miastach, a także podnieść ich atrakcyjność stosuje się współcześnie różne rozwiązania. Ciekawym jest prezentowane przez Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „SALAMANDER” z Wrocławia, które sugeruje nietypowe podejście do opisywanej tematyki. Podstawą jest, w tym przypadku, rezygnacja z ingerencji w roślinność, poprzez nie koszenie trawników oraz wysiew dużej ilości gatunków naturalnych. Tak powstałe „łąki” są nie tylko ciekawym poletkiem doświadczalnym, ale także urozmaicają w sposób naturalny zieleń miejską. Kolejnym pomysłem na wzbogacenie miejskiej przyrody jest szersze wykorzystanie pnączy i żywopłotów, które nie tylko nadają indywidualny charakter miejscu, ale również stają się kryjówką dla drobnych zwierząt.

Inną metodą zwiększenia ilości zieleni w miastach jest stosowanie tzw. „żywych powierzchni”. Są to „brukotrawniki” – kostki granitowe ułożone w szachownicę tworzące puste przestrzenie, w których znajdzie się ziemia i piasek, betonowe kratki z trawą, trawniki z tłuczniem, itp. Coraz częściej i chętniej wykorzystuje się także kamień naturalny jako element zdobniczy. Zabiegi te są wyłącznie posunięciem estetycznym, gdyż ze względu przyrodniczego nie mają znaczenia. Ciekawym przykładem jest także wykorzystanie gatunków ruderalnych czyli pospolitych chwastów. Pozbycie się tych gatunków jest bardzo ciekawym i tanim w stosowaniu pomysłem. Niektóre z tych gatunków kwitną przez cały sezon wegetacyjny, nadając miejscu indywidualny wygląd i zapach (piołun, wrotycz).

Ciekawym pomysłem, propagowanym przez Mirskiego [1998] jest idea tworzenia mini rezerwatów w oparciu o różne ciekawe siedliska.

Analizując zagadnienie funkcji miejskich terenów zielonych, biorąc pod uwagę całe miasta, czy też pojedyncze osiedla, zauważymy szereg funkcji spełnianych przez tereny zielone. Greinert A. [2000] zestawił funkcje miejskich terenów zielonych w cztery zasadnicze grupy, zgodnie z realizacją przez nie różnorodnych potrzeb mieszkańców miast oraz funkcjonalnością ekosystemów miejskich:

- funkcje społeczno-socjalne:
  - wypoczynek;
  - kształtowanie życia społecznego;
- funkcje klimatyczno-przyrodnicze:
  - kształtowanie klimatu;
  - regeneracja atmosfery;

- przewietrzanie miasta;
- rezerwa genów;
- funkcje strukturalne:
  - rozdzielanie przeciwstawnych funkcji;
  - łączność;
- funkcje kulturowo-dydaktyczne:
  - kształtowanie estetyki miasta;
  - pomoc dydaktyczna w naukach przyrodniczych;
  - założenie zielone jako dzieło sztuki.

Wnioski

W realiach Polski ostatnich lat, dynamiczne przemiany jakie miały i mają tutaj miejsce nie pozostały obojętne wobec kształtu przestrzeni, na który składa się zarówno środowisko naturalne - przyrodnicze, jak i kulturowe. Zróżnicowany, dynamicznie zmieniający się odbiór społeczny, dotyczący przekształceń krajobrazu świadczy o rosnącym zainteresowaniu działaniami związanymi z gospodarką przestrzenną. Podobnie, jak traktowanie ochrony środowiska przyrodniczego w kategoriach zmieniających się od przykryj konieczności do świadomej akceptacji, tak w ostatnich latach zmienia się podejście do planistki. Dziedzina ta staje się modną, korespondującą z potrzebami ludzi na określonym etapie rozwoju. Im większe i ciekawsze stawiamy budynki, tym częściej zwracamy uwagę na otaczającą nas zieleń i aranżację przestrzeni.

Współczesne tendencje w kształtowaniu obszarów miejskich zmierzają do wprowadzania zieleni do wnętrza miast, nadając obiektom budowlanym wyrazu bardziej zgodnego z potrzebami mieszkańców. Potwierdza to zasadę, że architektura i zieleń powinny tworzyć nierozdzielalną całość, gdzie zieleń staje się wręcz trwałym elementem owej architektury.

Zieleń w środowisku miejskim to nie tylko element kształtujący estetykę miasta. To oprawa zabudowy miejskiej, akcentująca najciekawsze elementy architektury, wprowadzająca do sylwetki miasta urozmaicenie, koloryt (w zależności od pory roku), łagodząca sztywną zabudowę ulic; kształtująca mikroklimat (parki, ciągi komunikacyjne, bulwary) oraz układy ekologiczno-biocenotyczne. Niewyobrażalne jest dla człowieka współczesnego kształtowanie terenów wypoczynku mieszkańców miast bez introdukcji zieleni. Dzięki temu następuje ułatwienie regeneracji sił psychicznych przywracając tym samym motywację i chęć do pracy.

Niezmiernie ważną wartością pozostaje ogromna rola zieleni miejskiej, jako czynnika łagodzącego uciążliwości zdrowotno-klimatyczne aglomeracji miej-

skich. Realizacja tego zamierzenia widoczna jest przy tym zarówno w wielkoobszarowych założeniach parkowo-leśnych, jak w małych układach zieleńców miejskich. Warto również podkreślić, iż aby zieleń miejska mogła spełniać w pełni swoją funkcję potrzebne jest stworzenie lokalnej polityki ochrony przyrody w mieście. W zakresie prawno-organizacyjnym jest potrzeba uporządkowania statusu formalno-prawnego terenów zieleni miejskiej, co jest niełatwe ze względu na istniejące zaszłości prawne, ale niezbędne do opracowania planu organizacji i zarządzania terenami zielonymi. Pożądane jest również wydzielenie Zarządu Zieleni Miejskiej oraz ustanowienie przez Zarząd Miasta funkcji ogrodnika, czy też kuratora zieleni w mieście. Istnieje również możliwość ustanowienia terenów chronionych przez właścicieli prywatnych, co powinno być również wspierane przez Zarządy Miast.

Literatura

1. BIEGAŃSKA I.: *Zasady klasyfikacji użytkowania terenów miasta dla potrzeb planowania przestrzennego*. Instytut Urbanistyki i Architektury. Warszawa 1969
2. BÖHM A.: *Stan zasobów przyrody* [w:] Raport o stanie środowiska miasta Krakowa w latach 1994-1999. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Kraków 1999
3. CZERWIENIEC M., LEWIŃSKA J.: *Zieleń w mieście*. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 2000
4. GIEDRYCH R.: ..... [w:] III Forum architektury krajobrazu; Mat. Międzyn. Konf. Nauk. Warszawa 2000
5. GREINERT A.: *Ochrona i rekultywacja terenów zurbanizowanych*. Wyd. Politechniki Zielonogórskiej 2000
6. MIRSKI A.: *Polski narodowy program dla wszystkich - wezwanie do działania. Budujemy minirezerwaty w każdej miejscowości*. [w:] Zielone Brygady nr 10 (112), Kraków 1998
7. PTASZYCKA A.: *Przestrzenie zielone w miastach*. Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza Warszawa 1950
8. SIEWNIAK M., MITKOWSKA A.: *Tezaurusz sztuki ogrodowej*. Oficyna Wyd. „Rytm”, Warszawa 1998
9. SZUMAŃSKI M., NIEMIRSKI A., RUTKOWSKI S.: *Rozważania nad klasyfikacją terenów zieleni*. Wydaw. SGGW. Warszawa 1994
10. WOOD Ch.: *Zielone miasto*. Wydawnictwo Europejskiego Centrum Ekologicznego LOP. Warszawa 1999

GREEN AREAS - THEIR ROLE AND IMPORTANCE IN THE CITIES

Key words: green areas, municipal green, importance in the cities

S u m m a r y

The article present specification of definition of municipal green areas. The characteristic of municipal green areas has been presented. The role of areas designing are set together.